

Niels Andresen
Tel 070-3809896
E-post niels.andresen@ekolantbruk.se

2017-08-16

Jordbruksverket

Växt- och miljöavdelningen
jordbruksverket@jordbruksverket.se

Remissvar

Angående förslaget till Nationell handlingsplan för hållbar användning av växtskyddsmedel för perioden 2018-2022

Vi har tagit del av förslaget och välkomnar många av ansatserna men menar att handlingsplanen tydligare bör lyfta ekologisk produktion som ett strategiskt verktyg för att minska användningen av växtskyddsmedel i svenskt jordbruk.

Oroande utveckling kring hektardoser och kontaminering av ytvatten

Ekologiska lantbrukarna anser att det är en oroväckande utveckling som presenteras i handlingsplanen med hänsyn till att hektardoserna fortsätter att öka och att miljöriskerna vid användning av växtskyddsmedel ligger still eller till och med ökar på senare tid (kap 14.2.1 diagram 1). Detta avspeglas i stora fynd av växtskyddsmedel i ytvatten som presenteras i diagram 2 kap 14.2.1. Utvecklingen går åt fel håll med hänsyn till att minska belastningen på miljön med kemikalier från växtskyddsmedel vilket inte detta förslag tar på allvar. Genomtänkta åtgärder behöver presenteras som minskar användningen av växtskyddsmedel och tydligare skrivningar om att ekologisk produktion är en del av lösningen bör få mera tyngd i handlingsplanen.

Förtydliga mål och formuleringar om odling utan bekämpningsmedel

Mål 5 bör lyfta odlingsmetoder som inte är beroende av kemiska bekämpningsmedel. På sidan 5 där målen presenteras i handlingsplanen står "Uthålliga odlingsystem ska utvecklas och tillämpas i ökad omfattning för att minska beroendet av kemiska växtskyddsmedel. Detta inkluderar bl.a. alternativa metoder och tekniker, sortval, jordbearbetning, växtföljd och andra förebyggande åtgärder."

"Alternativa metoder och tekniker" låter både för vagt och som något ovanligt och "konstigt". Vi föreslår därför att meningen förtydligas och utvecklas enligt nedan.

Förslag: Ändra formuleringen i Mål 5 (sid. 5 och 15) till
" Uthålliga odlingssystem utan användning av kemiska bekämpningsmedel ska utvecklas och tillämpas i ökad omfattning. Detta inkluderar bl.a. ekologiska metoder och tekniker, sortval, jordbearbetning, växtföljd och andra förebyggande åtgärder."

Sätt ett delmål för areal ekologisk odlat jordbruksmark till 2022

Det finns idag ett mål om att 30% av jordbruksmarken ska brukas med ekologiska metoder 2030. Ekologisk produktion gynnar alla mål kring hållbar användning av växtskyddsmedel. Det är därför rimligt att sätta delmål för ekologisk produktion i denna handlingsplan. Under 2016 var 18 % av jordbruksmarken i ekologisk produktion. Om Sverige ska uppnå 30%-målet till 2030 behöver den ekologiska jordbruksarealen växa med **1 procentenhet per år** i genomsnitt.

Förslag: Handlingsplanen bör sätta delmål för ekologisk produktion till 2022. Med den genomsnittliga utvecklingen på en procentenhet per år föreslår vi att formulera detta mål som minst 23 % av jordbruksmarken i ekologisk produktion till 2022.

Avsätt specifika forskningsmedel för utveckling av ekologisk produktion

Kunskapen och forskningen i ekologisk produktion måste öka (kap 16.2). Förebyggande åtgärder utvecklas ständigt och är kunskap som kommer hela det svenska jordbruket till nytta. Därför är det logiskt att precisera att medel avsätts till projekt inom ekologisk produktion vid Jordbruksverkets utlysning av medel inom forskning och utveckling. Även här kan det vara lämpligt att använda samma andel som det politiska arealmålet för ekologisk produktion. Vi vill även rekommendera att SLU-EKOforsk och andra forskningsinitiativ för ekologisk produktion får ökade anslag för att öka forskningen om odlingssystem som inte är beroende av kemisk bekämpning.

Kortare utbildning för eko-odlare efterlyses

Ekologiska lantbrukarna upplever det som problematiskt att behörighetskurserna för kemiska bekämpningsmedel är samma för ekologiska som konventionella växtodlare. De få bekämpningsmedel som är godkända för ekologisk produktion skulle kunna avhandlas på en mer eko-tillämpad kurs, på kortare tid.

Förslag: Inför en-dagars behörighetskurs speciell anpassat för ekologiska odlare.

Bygg ut rådgivningen inom ekologisk produktion

Tillgången till rådgivning inom ekologisk produktion är varierande i olika delar av landet och bör ses över (kap 16.1.1). Handlingsplanen borde ha en strategi för att alla lantbrukare i Sverige har tillgång till rådgivning i ekologisk produktion. Ökad fokus på att öka kvaliteten i rådgivningen borde vara en självklarhet i handlingsplanen.

Med vänlig hälsning,

Niels Andresen Verksamhetsledare